

skiftet sengetøj osv. på samleband og efter minutskema hurtigst muligt og billigst muligt og helst af private firmaer.

Det er ikke noget under, at mange ældre ikke har lyst til at blive behandlet på den måde. Desværre er der alt for mange, der ikke gør oprør, men som enten resignerer eller, som vi også har snakket om i dag, tager deres eget liv. Vi mener, der skal en holdningsændring til. Ældre skal behandles med respekt, og de skal være en del af fællesskabet.

Konkret har Enhedslisten flere gange foreslået, at ældre skal have ret til selv at bestemme, hvornår de vil sove, de skal have ret til selv at bestemme, hvad de vil spise, de skal have ret til selv at bestemme, hvad de vil have på af tøj osv. Det er rettigheder, som vi andre anser for helt selvfølgelige, men som kræver en omlægning af ældreplejen. Det kræver, at ældre og ansatte får ret til selv at tilrettelægge arbejdet ud fra den ældres behov og ønsker, i stedet for at det hele skal være skemalagt, for at det kan privatiseres. Desværre er forslag af den slags fra Enhedslisten blevet afvist gentagne gange af både regeringspartierne og Dansk Folkeparti.

Enhedslisten har også flere gange foreslået, at ældre skal have ret til selv at bestemme, hvornår de vil flytte i plejebolig. Så vil man kunne flytte, mens man stadig har det godt, selv kan bestemme, hvilke møbler man vil have med, og har overskud til at lære det nye sted og de nye naboer at kende. Man får en bolig, som er nem at gøre ren og uden trapper, så man kan klare sig i længere tid uden særlig megen hjælp. Det er også blevet afvist af regeringen og Dansk Folkeparti. De mener tilsyneladende, at det er ren socialisme, hvis ældre skal have ret til selv at bestemme i deres eget liv.

Ældre rummer masser af ressourcer. Selv om de ikke længere kan klare en 37 timers arbejdsuge og det høje tempo på arbejdsmarkedet, er der mange, der kan bidrage på forskellig vis. Derfor skal vi have lavet langt flere seniorordninger, og vi skal gøre det meget nemmere at tjene penge ved siden af pensionen, så folk ikke opgiver på grund af et stort og uigennemskueligt bureaukrati. Der er masser af steder, hvor der er brug for både den livserfaring, som de ældre har, og den ekstra indsats, som de kan bidrage med.

Så skal vi sikre, at pensionen er høj nok til at leve af. Hvis man ikke har råd til at købe en lille gave til sit barnebarns fødselsdag, ikke har råd til at betale for at deltage i aftenskole og ikke har

råd til en busbillet, er der mange, der isolerer sig socialt, og så kommer ensomheden og dermed risikoen for selvmord. Enhedslisten har foreslået, at folkepensionen bliver hævet til mindst 13.500 kr. om måneden, ligesom vi foreslår, at tandlægen skal være gratis. Mange ældre har dårlige tænder og har ikke råd til at gå til tandlæge. Det giver dårligere helbred, fordi de ikke kan tygge maden, og det fører til social isolation, fordi de ikke har lyst til, at nogen skal se de dårlige tænder. Men det afgørende er, at vi begynder at se på ældre som mennesker, der har krav på respekt, og som kan bidrage til fællesskabet, i stedet for at se dem som en besværlig byrde, som nogle skal tage sig af så billigt som muligt.

Så skal vi selvfølgelig gøre op med de rester af diskrimination, som der stadig er i lovgivningen. Vi har haft en ting inde i debatten i dag, nemlig spørgsmålet om ledsageordningen, hvor der stadig væk eksisterer den besynderlighed, at hvis man først bliver handicappet eller først får en lidelse, der gør, at man har brug for en ledsager, når man er fyldt 67 år, så har man ikke ret til det. Så har man ikke ret til en ledsager, så anses det ikke for at være så vigtigt, at man har mulighed for at komme ud blandt andre mennesker i samfundet, som hvis man er under 67 år. Og godt nok er det sådan, at hvis man har fået retten, inden man fylder 67 år, beholder man den, men der er stadig væk tale om en soleklar diskrimination af ældre.

Jeg har også forstået på de indlæg, der har været i dag fra både Venstre og Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti, at man godt kan se, at det ikke er holdbart, og at man er indstillet på at løse det problem. Det håber jeg så på at man gør, og hvis man ikke får det gjort sådan rimelig hurtigt, skal Enhedslisten da gerne hjælpe ved at stille et forslag om det i Folketinget.

Kl. 13:04

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Tak til ordføreren. Den næste, der har ordet, er velfærdsministeren.

Kl. 13:05

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Jeg vil lige knytte et par kommentarer til noget af det, der er blevet sagt i debatten.

Det ene spørgsmål er det om ældreboliger, som bl.a. fru Marianne Jøved har rejst. Det er rigtigt nok, at der er omkring 12.000 boliger, som ikke falder ind under definitionen plejeboliger. Men der er almindelig enighed om, sådan fremgik det i hvert fald af et samråd her forleden dag, at det er omkring 2.000, som ikke lever op